

PSY 401 Metodologie v psychologii

Struktura návrhu výzkumného projektu.

Seminární práce: Struktura návrhu výzkumného projektu

1. **Cíle a účel studie** (tj. identifikace zájmů výzkumníka a cílové skupiny, které bude určena výzkumná zpráva, prvotní formulace výzkumného problému).
2. **Přehled dosavadních výsledků zkoumání zvoleného tématu** (Co bylo v daném tématu dosud vyzkoumáno - požadují se zpravidla odkazy na prameny staré nejvíce 5 let, mohou být i starší, pokud jde o málo zkoumané téma nebo pokud jsou prameny zásadnějšího rázu. Má-li problém historické pozadí, začít odkazem na dřívější prameny. Jde jen o krátký přehled, nikoli o vyčerpávající přehledovou studii. Zdůraznit jen významné výsledky a závěry jiných studií, relevantní data a trendy. Diskutovat, jak lze poznatky z literatury využít v zamýšlené studii – např. které metody budou replikovány, které jsou diskutabilní, které hypotézy či teorie se jeví jako nosné atd. Vždy se snažit odkazovat k původnímu prameni (vyhnout se citacím z druhé ruky – sekundární citace), tj. vyhledat původní pramen a přesvědčit se, zda mu skutečně rozumím. Krátce sumarizovat důležité aspekty prostudované literatury a interpretovat je ve světle řešeného problému. Ze stejného hlediska zdůvodnit, proč je nutný navrhovaný výzkum. Identifikace neprozkoumaných oblastí tak, aby se předmětem výzkumu nestalo něco notoricky známého: „*znovu neobjevovat již jednou objevené kolo!*“ – výjimkou jsou replikační studie, ověřovací výzkumy, apod. Je možné též zkoumat stejný problém jinými metodami, použít jiný přístup, jiné osoby, atd.
3. **Předpokládaný přínos výzkumu** (explicitně vyjádřit, čím studie přispěje k poznání, proč je nutné provést studii právě nyní).
4. **Výzkumné otázky** (zpřesnění výzkumného problému. Vyvození výzkumných otázek. Formulace otázek je nejdůležitějším východiskem výzkumu, které by nemělo být ani v diplomové práci podceňeno! Formulace otázek případně hypotéz (pokud je to vhodné), které lze zkoumat, jejich důkladný rozbor, podotázky, alternativní hypotézy atd. Tvorba výchozího modelu). *Výzkumné otázky nelze v projektu opominout!!*
5. **Výzkumný postup (design studie)** (rozhodnutí týkající se obecného výzkumného přístupu - kvalitativní či kvantitativní přístup, nebo kombinace obou. Specifikace typu projektu: laboratorní experiment, přirozený experiment, případová studie, analýza dokumentů či archivních záznamů, ex post facto design, focus group, narativní studie, deskriptivní studie, kauzální výzkum, exploratorní studie, latinský čtverec, faktoriální design, nomotetický, idiografický výzkum, design typu Pozorování- Terapie – Pozorování, ATD (nebo také multielementový) design, pretest-posttest design, longitudinální design, průřezový, časové řady, atd. Při volbě výzkumného postupu doporučuji využít koncept „disciplinovaného výzkumu“).
6. **Výzkumný soubor** (charakteristika souboru, kritéria podle kterých jsou zkoumané osoby zahrnuty nebo vyloučeny z plánované studie, jak je soubor dostupný, místo, kde se výzkum bude konat, vymezení kontextu).
7. **Pilotní studie** (zdůvodněné rozhodnutí, zda bude nutný předvýzkum či nikoli).
8. **Etické předpoklady** (zhodnocení výzkumného plánu z etického hlediska: neuškodí případné publikování výsledků zkoumaným osobám, nebude výzkum pro ně příliš velkou

PSY 401 Metodologie v psychologii

Struktura návrhu výzkumného projektu.

zátěží? Získat od potenciálních zkoumaných osob (nejlépe písemný) souhlas s jejich participací ve výzkumu, někdy je nutné uzavřít kontrakt o tom, že ještě před zveřejněním výzkumné zprávy budou seznámeni s textem a budou mít možnost se k němu vyjádřit – zejména v kvalitativním výzkumu je tento postup využitelný pro zvýšení validity zjištění).

9. **Procedury pro sběr dat** (jaké metodiky, procedury, postupy, atd. budou použity při sběru dat, zdůvodnit).
10. **Metody analýzy dat** (pokusit se anticipovat základní směry analýzy dat – předpokládají se znalosti o výzkumných otázkách a z nich vyplývajících možných typech analýzy dat, kontrola toho, zda je zde konsistence či koherence mezi cíli výzkumu, sběrem dat a technikami analýzy dat).
11. **Výstupy** (jakým způsobem budou zjištění publikována či jinak rozšiřována mezi potenciální uživatele).
12. **Časový plán a rozpočet.**
13. **Vybavení** (Vyžaduje projekt speciální podporu či zdroje? Počítačové vybavení, softwery atd.).
14. **Kvalifikace a zkušenosti výzkumníka a jeho týmu.**
15. **Úkoly a časové závazky jednotlivých členů týmu.**
16. **Životopis navrhovatele a spolunavrhovatelů.**
17. **Jména hodnotitelů.**
18. **Literatura.**
19. **Dodatky** (glosář termínů, pokud nebyly vysvětleny v předchozím textu, definice, vysvětlení akronymů, pokud se v textu objevily, někdy je nutné přiložit připravené metody nebo alespoň ukázky z nich).
20. **Dokončení výzkumného plánu** (finální formulace a předložení ke schválení či peer-review kolegům, nadřízeným, etické komisi, grantovým agenturám, sponzorům atd.).

Poznámka: Při přípravě projektu vezměte v úvahu body **1-11, a bod 18.**